

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Strasbourg den 17.4.2018
COM(2018) 226 final

2018/0107 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

**om fastställande av harmoniserade bestämmelser för utseende av rättsliga företrädare
för insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden**

{SWD(2018) 118 final} - {SWD(2018) 119 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Leverantörer av onlinetjänster såsom tjänster för elektronisk kommunikation eller sociala nätverk, elektroniska marknadsplatser och andra leverantörer av värdtjänster är viktiga drivkrafter för innovation och tillväxt i den digitala ekonomin. De underlättar en informationstillgång utan tidigare motstycke och gör det lättare för enskilda att kommunicera med varandra. Dessa tjänster kopplar samman hundratals miljoner användare och tillhandahåller innovativa tjänster till enskilda och företag. De genererar väsentliga fördelar för den digitala inre marknaden och för användarnas ekonomiska och sociala välfärd i hela unionen och utanför. Den ökande betydelsen och närvaron av internet och kommunikations- och informationssamhällets tjänster i våra dagliga liv och samhällen återspeglas i den exponentiella ökningen av användningen. Dessa tjänster kan emellertid även missbrukas som verktyg för att begå eller underlätta brott, inbegripet allvarliga brott såsom terroristattacker. När detta inträffar är dessa tjänster och applikationer (appar) ofta det enda stället där utredare kan hitta ledtrådar för att fastställa vem som har begått ett brott och inhämta bevisning som kan användas i domstol.

Med tanke på internets gränslösa natur kan sådana tjänster i princip tillhandahållas från vilken plats som helst i världen och kräver inte nödvändigtvis en fysisk infrastruktur, eller närvaro av företag eller personal i de medlemsstater där tjänsterna erbjuds eller på den inre marknaden som helhet. Gränsöverskridande tillhandahållande av sådana tjänster uppmuntras och stöds inom EU, särskilt genom friheten att tillhandahålla tjänster.

Tjänsteleverantörer som är aktiva på den inre marknaden kan delas in i tre huvudsakliga kategorier: 1) Tjänsteleverantörer med huvudkontor i en medlemsstat som endast erbjuder tjänster i denna medlemsstat. 2) Tjänsteleverantörer med huvudkontor i en medlemsstat som erbjuder tjänster i flera medlemsstater. 3) Tjänsteleverantörer med huvudkontor utanför EU som erbjuder tjänster i en eller flera medlemsstater, med eller utan att vara etablerade i en eller flera av dessa medlemsstater.

I avsaknad av ett allmänt krav för tjänsteleverantörer på att säkerställa fysisk närvaro inom unionen har medlemsstaterna vidtagit åtgärder på nationell nivå för att säkerställa efterlevnad av nationella rättsliga skyldigheter som de anser viktiga och i överensstämmelse med artikel 3.4 i direktiv 2000/31/EG om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden¹ (Direktiv om elektronisk handel). Sådana åtgärder omfattar krav på tillgång till bevisning eller annan slags information som efterfrågas av rättsliga myndigheter i straffrättsliga förfaranden. Dessa nationella tillvägagångssätt skiljer sig kraftigt åt mellan medlemsstaterna och omfattar åtgärder alltifrån utökade verkställande befogenheter² till en skyldighet att utse en rättslig företrädare på den relevanta medlemsstatens territorium för vissa tjänsteleverantörer som erbjuder tjänster inom detta territorium. Till exempel har Tyskland nyligen antagit en lag om verkställighet mot nätverk³, i

¹ Europaparlamentets och rådets [direktiv 2000/31/EG](#) av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden (EGT L 178, 17.7.2000, s. 1).

² Termen ”verkställande befogenheter” avser de aktuella myndigheternas befogenhet att vidta utredande åtgärder.

³ http://www.bmjuv.de/DE/Themen/FokusThemen/NetzDG/NetzDG_node.html.

vilken föreskrivs en skyldighet för den som tillhandahåller sociala nätverk⁴ att utse en person i Tyskland som är auktoriserad att erhålla framställningar i brottsbekämpande syfte. I lagen föreskrivs sanktioner på upp till 500 000 euro vid underlåtelse att namnge en företrädare eller besvara en framställan om information vid agerande i egenskap av den person som är auktoriserad att ta emot en framställan. Det pågår diskussioner om liknande åtgärder i Italien⁵. Andra medlemsstater, såsom Belgien, kräver inte någon lokal företrädare utan försöker i stället att verkställa nationella skyldigheter direkt gentemot operatörer med hemvist utomlands genom nationella förfaranden⁶.

Medlemsstaterna tillämpar även ett antal anknytningskriterier för att hävda behörighet mot en tjänsteleverantör, såsom dess huvudkontor, den plats där tjänsterna erbjuds, var uppgifterna är belägna eller en kombination av faktorer. Dessutom finns det olika mekanismer för samarbete och informella avtal mellan myndigheterna i vissa medlemsstater och vissa tjänsteleverantörer. Några av de större tjänsteleverantörerna uppskattade, i samband med en konsekvensbedömning, att deras årliga kostnader för att iakta de nationella rättsliga kraven uppgår till höga sju-siffriga belopp. Kostnaderna för iakttagandet av olika nationella krav kan, även om de antas vara proportionerliga i förhållande till närvaron på marknaden, visa sig vara oöverkomliga för mindre tjänsteleverantörer.

Vad gäller verkställigheten av framställningar som skickas inom ramen för sådana arrangemang finns det skillnader mellan medlemsstaterna med avseende på om tjänsteleverantörerna är skyldiga att samarbeta eller inte. Sanktionerna och tillsynen vid bristande efterlevnad är också fragmenterade. Till och med i fall där tjänsteleverantören följer det föreläggande genom vilket en sanktion åläggs är det fortfarande svårt att verkställa det ursprungliga föreläggandet att tillhandahålla uppgifterna.

Medlemsstaterna har vid flera tillfällen framhållit dessa utmaningar som de avgörande frågor som behöver bemötas gemensamt:

- I ett gemensamt uttalande från EU:s ministrar med ansvar för rättsliga och inrikes frågor och företrädare för EU-institutionerna om terrorattackerna i Bryssel den 22 mars 2016⁷ framhölls behovet av att som en prioritering finna sätt att snabbare och effektivare säkra och inhämta elektronisk bevisning genom att intensifiera samarbetet med tredjeländer och med tjänsteleverantörer som är verksamma på europeiskt territorium, för att förbättra efterlevnaden av EU:s och medlemsstaternas lagstiftning.
- I rådets slutsatser som antogs den 9 juni 2016⁸ upprepade medlemsstaterna sin beslutsamhet att agera för att upprätthålla rättsstatsprincipen i cyberrymden och uppmanade kommissionen att utveckla en gemensam EU-strategi för att förbättra straffrätten i cyberrymden som en prioriterad fråga.

⁴ Lagen är tillämplig på ”tillhandahållare av telemediatjänster som, i vinstsyfte, driver internetplattformar som är utformade för att möjliggöra för användare att dela innehåll med andra användare eller tillgängliggöra sådant innehåll för allmänheten (sociala nätverk) [...] Detsamma ska gälla för plattformar som är utformade för att möjliggöra individuell kommunikation eller spridning av ett visst innehåll.”

⁵ <http://www.publicpolicy.it/wp-content/uploads/2016/03/Relazione-Franco-Roberti-Dna.pdf>.

⁶ Antwerpens appellationsdomstol, dom av den 15 november 2017, <http://www.lesoir.be/124825/article/2017-11-17/la-justice-belge-condamne-skype-payer-une-amende-de-30000-euros>

⁷ [Gemensamt uttalande från EU:s ministrar med ansvar för rättsliga och inrikes frågor och företrädare för EU-institutionerna om terrorattackerna i Bryssel den 22 mars 2016.](#)

⁸ [Slutsatser från Europeiska unionens råd om förbättrad straffrätt i cyberrymden, ST9579/16.](#)

Det krävs en tudelad lagstiftningsstrategi för att hantera dessa utmaningar. I detta förslag fastställs bestämmelser om rättsliga företrädare i unionen för vissa tjänsteleverantörer för insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden. Vidare måste ett instrument antas på grundval av artikel 82.1 i EUF-fördraget för att det ska vara möjligt att direkt delge tjänsteleverantören förelägganden i gränsöverskridande situationer. Ovanstående utmaningar behandlas således genom en kombination av dessa två förslag. Det ska emellertid erinras om att syftet med detta förslag entydigt och i första hand är att identifiera adressaten till förelägganden från medlemsstaternas myndigheter för att inhämta bevisning i straffrättsliga förfaranden som innehåller tjänsteleverantörer. Därför har detta förslag i syfte att undanröja vissa hinder mot att rikta framställningar till tjänsteleverantörer, genom att erbjuda en gemensam lösning för hela EU för framställan av rättsliga förelägganden till tjänsteleverantörer genom en rättslig företrädare. Detta medför att det inte finns något behov av individuella och osamordnade nationella tillvägagångssätt samt skapar rättssäkerhet på unionsnivå. I detta förslag fastställs därför skyldigheter för medlemsstaterna att säkerställa att tjänsteleverantörerna utser rättsliga företrädare som har det juridiska ansvaret för att följa förelägganden och beslut för tjänsteleverantörernas räkning.

Ett harmoniserat tillvägagångssätt innebär dessutom lika förutsättningar för alla företag som erbjuder samma typer av tjänster inom EU, oberoende av var de har sin hemvist eller driver sin verksamhet, samtidigt som ursprungslandsprincipen som fastställs i artikel 3 i direktivet om elektronisk handel respekteras. Denna princip är enbart tillämplig på leverantörer som tillhandahåller informationssamhällets tjänster och som är etablerade i EU och dessutom är föremål för ett antal undantag och möjliga befrielser. Harmoniserade bestämmelser på unionsnivå krävs inte enbart för att undanröja hinder mot tillhandahållandet av tjänster och för att säkerställa att den inre marknaden fungerar bättre, utan även för att säkerställa ett mer samstämmigt förhållningssätt till straffrätt i unionen. Det krävs även lika villkor vad gäller andra grundläggande förutsättningar för att den inre marknaden ska fungera väl, såsom skydd av medborgarnas grundläggande rättigheter och respekt för suveränitet och myndighetsutövning med avseende på det effektiva genomförandet och verkställigheten av nationell och europeisk lagstiftning.

- **Förenlighet med EU:s befintliga rättsliga ram inom området**

I vissa EU-rättsakter som är tillämpliga inom särskilda områden finns redan en skyldighet för tjänsteleverantörer som inte är etablerade i EU men som erbjuder tjänster i EU att utse en rättslig företrädare. Detta är exempelvis fallet i den allmänna dataskyddsförordningen (EU) 2016/679 (artikel 27)⁹ och i direktiv (EU) 2016/1148 om åtgärder för en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverks- och informationssystem i hela unionen (artikel 18)¹⁰. En sådan skyldighet finns även i kommissionens förslag till en förordning om personlig integritet på internet (artikel 3)¹¹.

Såsom konstateras ovan överensstämmer detta förslag med direktivet om elektronisk handel och särskilt med ursprungslandsprincipen i artikel 3 i nämnda direktiv. Det påverkar inte

⁹ Europaparlamentets och rådets [förordning \(EU\) 2016/679](#) av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

¹⁰ Europaparlamentets och rådets [direktiv \(EU\) 2016/1148](#) om åtgärder för en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverks- och informationssystem i hela unionen (EUT L 194, 19.7.2016, s. 1).

¹¹ [Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning](#) om respekt för privatlivet och skydd av personuppgifter i samband med elektronisk kommunikation och om upphävande av direktiv 2002/58/EG (förordning om integritet och elektronisk kommunikation), COM(2017) 10 final.

bestämmelserna i nämnda direktiv, inbegripet kravet på att tillhandahålla information enligt artikel 5.

- **Sammanfattning av det förslagna direktivet (hur det förbättrar den befintliga ramen)**

För närvarande varierar tillvägagångssätten mellan medlemsstaterna när det gäller de skyldigheter som tjänsteleverantörer åläggs, särskilt i straffrättsliga förfaranden. En fragmentering har uppkommit, särskilt vad gäller elektronisk bevisning, eftersom vissa tjänsteleverantörer lagrar information som kan vara relevant för utredning och lagföring av brott. Denna fragmentering skapar rättsosäkerhet för alla inblandade och kan leda till att olika och ibland motstridiga skyldigheter och sanktionsordningar är tillämpliga på tjänsteleverantörer i detta avseende, beroende på huruvida de tillhandahåller sina tjänster nationellt, gränsöverskridande inom unionen eller utanför unionen. För att minska hindren för friheten att tillhandahålla tjänster fastställer detta direktiv en obligatorisk skyldighet för tjänsteleverantörer att utse en rättslig företrädare i unionen för att ta emot, uppfylla och genomföra beslut från behöriga nationella myndigheter för insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden. Genom minskningen av hinder skulle säkerställas att den inre marknaden fungerar bättre i enlighet med utvecklingen av ett gemensamt område med frihet, säkerhet och rättvisa.

En skyldighet för alla tjänsteleverantörer som är verksamma i unionen att utse en rättslig företrädare skulle säkerställa att det alltid finns en tydlig adressat för förelägganden för insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden. Detta skulle i sin tur göra det lättare för tjänsteleverantörer att följa dessa förelägganden, eftersom den rättsliga företrädaren skulle ha ansvaret för att ta emot, uppfylla och genomföra dessa förelägganden för tjänsteleverantörens räkning.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Den rättsliga grunden för åtgärder inom området återfinns i artiklarna 53 och 62 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, enligt vilka åtgärder får antas för samordning av bestämmelser i lagar och andra författningar i medlemsstaterna om etableringsrätt och tillhandahållande av tjänster.

I den aktuella situationen skulle en skyldighet att utse en rättslig företrädare i unionen särskilt hjälpa till att undanröja hinder mot friheten att tillhandahålla tjänster som fastställs i artikel 56 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, såsom anges ovan.

- **Val av instrument**

Enligt artiklarna 53 och 62 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt kan kommissionen föreslå direktiv och icke-bindande instrument, exempelvis rekommendationer. Med hänsyn till behovet av att tillhandahålla rättssäkerhet och undanröja hinder mot det fria tillhandahållandet av tjänster, vilket inte kan uppnås genom att anta ett icke-bindande instrument, valdes direktivformen.

- **Subsidiaritet**

Förslaget omfattar tjänsteleverantörer som erbjuder tjänster inom EU, oberoende av deras etableringsort, vilken kan vara inom eller utanför EU. I avsaknad av en gemensam EU-strategi

kommer osamordnade nationella lösningar som är kopplade till mottagande, efterlevnad och verkställighet av förelägganden för insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden att leda till fragmentering, vilket skapar ett lapptäcke av varierande och eventuellt motstridiga nationella skyldigheter för tjänsteleverantörer som är verksamma på flera marknader. Detta hämmar tillhandahållandet av tjänster i hela EU. Mot bakgrund av de varierande tillvägagångssätten och det stora antalet berörda parter är lagstiftning på unionsnivå det lämpligaste medlet för att hantera de problem som identifierats.

- **Proportionalitet**

Genom förslaget eftersträvas ett harmoniserat tillvägagångssätt för att undanröja befintliga hinder mot tillhandahållandet av tjänster vad gäller mottagande, efterlevnad och verkställighet av förelägganden för insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden. Det valda tillvägagångssättet anses proportionerligt i förhållande till de bördor som åläggs. Med hänsyn till den allt större betydelsen och närvaron av internet och informationssamhällets tjänster finns det ett flertal möjliga alternativ för att åtgärda de aktuella hindren. Av dessa alternativ, vilka diskuteras mer detaljerat i den konsekvensbedömning¹² som bifogas lagförslaget, uppfyller en obligatorisk skyldighet för vissa tjänsteleverantörer som är verksamma inom EU att utse en rättslig företrädare syftet med att tillhandahålla en effektiv mekanism för att rättsliga förelägganden ska kunna delges utan att ålägga tjänsteleverantörerna orimliga bördor.

Skyldigheten att utse en rättslig företrädare innebär större bördor för företag som inte är etablerade i unionen, eftersom de inte har någon befintlig fysisk verksamhet i EU. Denna rättsliga företrädare kan emellertid vara en tredje part som flera tjänsteleverantörer kan dela, särskilt små och medelstora företag, och den rättsliga företrädaren kan fylla flera funktioner (t.ex. som företrädare enligt den allmänna dataskyddsförordningen eller förordningen om personlig integritet på internet, utöver den roll som rättslig företrädare som föreskrivs i detta instrument). Direktivet kommer endast att vara tillämpligt på små och medelstora företag som erbjuder tjänster i EU och inte på tillfällig databehandling i EU.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Samråd med berörda parter**

Under mer än ett och ett halvt år har kommissionen utfrågat alla berörda parter för att identifiera problemen och vägen framåt, inbegripet möjligheterna att förbättra kanalerna för samverkan mellan myndigheter och tjänsteleverantörer. Detta har gjorts genom undersökningar som har varierat från ett öppet offentligt samråd till riktade undersökningar med relevanta offentliga myndigheter. Dessutom har expertgruppsmöten och bilaterala möten organiserats för att diskutera vilka eventuella effekter en reglering på EU-nivå kan medföra. Vidare har konferenser med diskussioner om gränsöverskridande tillgång till elektronisk bevisning också använts för att samla in synpunkter på initiativet.

Genom en riktad undersökning till offentliga myndigheter i medlemsstaterna framkom det att det inte fanns något gemensamt tillvägagångssätt för att få gränsöverskridande tillgång till elektronisk bevisning, eftersom varje medlemsstat har sin egen nationella praxis. Tjänsteleverantörer reagerar även på olika sätt på förfrågningar från utländska

¹²

Arbetsdokument från kommissionens avdelningar, *Impact Assessment accompanying the Proposal for a Regulation on European Production and Preservation Orders for electronic evidence in criminal matters and the Proposal for a Directive laying down harmonised rules on the appointment of legal representatives for the purpose of gathering evidence in criminal proceedings*, SWD(2018) 118.

brottsbekämpande myndigheter och svarstiderna varierar beroende på den ansökande medlemsstaten. Detta skapar rättsosäkerhet för alla berörda parter.

Under hela samrådet uppgav tjänsteleverantörer och vissa civila samhällsorganisationer att det förelåg ett behov av att säkerställa rättssäkerhet genom direkt samarbete med offentliga myndigheter och för att undvika lagvalskonflikter. Viktiga frågor som framhävts av offentliga myndigheter omfattar bristen på tillförlitligt samarbete med tjänsteleverantörer, otillräcklig insyn och rättsosäkerhet vad gäller behörighet för utredningsåtgärder. Vissa civila samhällsorganisationer ansåg att det inte var önskvärt med lagstiftning på unionsnivå inom detta område, och uppgav att de föredrog att unionsåtgärderna begränsades till att förbättra förfarandena för ömsesidigt rättsligt bistånd, vilka kommer att vidareutvecklas parallellt.

• **Konsekvensbedömning**

Nämnden för lagstiftningskontroll har lämnat ett positivt yttrande om konsekvensbedömningen¹³ och gett olika förslag på förbättringar¹⁴. I enlighet med detta yttrande ändrades konsekvensbedömningen för att ytterligare diskutera frågor rörande grundläggande rättigheter i samband med gränsöverskridande delning av uppgifter, särskilt kopplingen mellan de olika åtgärder som är del av det rekommenderade alternativet. Bedömningen ändrades också för att bättre återspegla synpunkter från berörda parter och medlemsstater och hur de har beaktats. Dessutom granskades sammanhanget för att inkludera ytterligare hänvisningar till olika aspekter, såsom diskussioner i expertgrupper som har hjälpt till att utforma initiativet. Komplementariteten mellan olika åtgärder klargjordes med avseende på omfattning, tidsplan och djup, och grundscenariot ändrades för att bättre återspegla den utveckling som sannolikt kommer att äga rum oberoende av huruvida de föreslagna åtgärderna antas. Slutligen har flödesscheman lagts till för att bättre beskriva arbetsflödena för delning av uppgifter.

Fyra huvudsakliga alternativ har beaktats utöver det grundläggande scenariot (alternativ O): Ett antal praktiska åtgärder för att förbättra såväl förfarandena för rättsligt samarbete som det direkta samarbetet mellan offentliga myndigheter och tjänsteleverantörer (alternativ A: icke-lagstiftande). Ett alternativ som kombinerar de praktiska åtgärderna från alternativ A med internationella lösningar (alternativ B: lagstiftande). Ett alternativ som kombinerar de tidigare åtgärderna i alternativ B med en europeisk framtagningsorder och en åtgärd för att förbättra tillgången till databaser (alternativ C: lagstiftande). Ett alternativ som kombinerar alla tidigare åtgärder i alternativ C med lagstiftning om direkt tillgång till fjärrlagrade uppgifter (alternativ D: lagstiftande). Vid konsekvensbedömningen identifierades även ett behov för tjänsteleverantörer som erbjuder tjänster i EU att utse en rättslig företrädare i unionen, och detta inkluderades i alternativen C och D.

Konsekvensbedömningen visade att alternativ som innefattade en rättslig företrädare (C och D) skulle ge ett klart mervärde jämfört med de andra alternativen. Även om tjänsteleverantörer på kort sikt skulle ådra sig merkostnader till följd av utseendet av en rättslig företrädare kommer en harmoniserad ram på unionsnivå sannolikt att minska bördan

¹³ Arbetsdokument från kommissionens avdelningar, *Impact Assessment accompanying the Proposal for a Regulation on European Production and Preservation Orders for electronic evidence in criminal matters and the Proposal for a Directive laying down harmonised rules on the appointment of legal representatives for the purpose of gathering evidence in criminal proceedings*, SWD(2018) 118.

¹⁴ Europeiska kommissionens nämnd för lagstiftningskontroll, *Opinion on the Impact Assessment – Proposal for a Regulation on European Production and Preservation Orders for electronic evidence in criminal matters and the Proposal for a Directive laying down harmonised rules on the appointment of legal representatives for the purpose of gathering evidence in criminal proceedings*, SEC(2018) 199.

för de leverantörer som för närvarande besvarar förfrågningar om uppgifter från brottsbekämpande myndigheter på frivillig basis, och måste bedöma dem enligt de olika lagarna i alla medlemsstater. Den kostnadsmodell som fastställts och validerats i samarbete med relevanta tjänsteleverantörer talar för att initiativet kommer att generera betydande besparingar på medellång och lång sikt, och undanröja hinder för den inre marknaden. Vidare borde rättssäkerhet och standardisering av förfaranden även ha en positiv inverkan på små och medelstora företag, eftersom de skulle minska den administrativa bördan. Sammantaget förväntas initiativet också generera besparingar för dem.

- **Grundläggande rättigheter**

Skyldigheten att utse en rättslig företrädare har i syfte att undanröja hinder och således underlätta utövandet av friheten att tillhandahålla tjänster. I synnerhet tillåter förslaget att tjänsteleverantörer som är etablerade i unionen får utse ett befintligt etableringsställe som dess rättsliga företrädare, förutom om detta etableringsställe är beläget i en medlemsstat som inte deltar i de instrument för rättsligt samarbete som har antagits enligt avdelning V i fördraget. Detta undantag ska hantera den särskilda situation som skapats genom avdelning V i fördraget, vilken måste beaktas.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Lagförslaget påverkar inte unionens budget.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Direktivet måste genomföras av medlemsstaterna. Kommissionen kommer att stödja genomförandeprocessen genom att inrätta en kontaktkommitté för att säkerställa ett harmoniserat och enhetligt genomförande och undvika olika system för tjänsteleverantörer. Vid behov kommer kommissionen att utfärda riktlinjer för tjänsteleverantörer. Kommissionen kommer att lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om direktivets tillämpning, grundad på en detaljerad granskning av hur det fungerar, senast fem år efter ikraftträdandet. Vid behov kommer rapporten att åtföljas av förslag för att anpassa direktivet.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Artikel 1 Syfte och tillämpningsområde

I artikel 1 föreskrivs direktivets syfte, vilket är att fastställa bestämmelser om rättsliga företrädare i unionen för vissa tjänsteleverantörer för insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden.

De typer av krav som ställs på tjänsteleverantörer kan ta sig olika former, såsom mottagande av ett föreläggande med rättsliga följder från en åklagare eller en domare i straffrättsliga förfaranden, tillhandahållande av de uppgifter som krävs i dessa straffrättsliga förfaranden, vidtagande av vissa åtgärder för lagring av uppgifter i straffrättsliga förfaranden eller bli föremål för ett verkställighetsförfarande vid bristande efterlevnad. Tjänsteleverantörer kan beroende på sina kommersiella och territoriella strategier ha svårt att uppfylla de ökande antalet olika typer av framställningar. De behöriga myndigheterna behöver emellertid veta till vem och hur de ska rikta framställningar till tjänsteleverantörer som är etablerade eller erbjuder tjänster inom unionen.

Medlemsstaterna får inte ålägga tjänsteleverantörer som omfattas av detta direktiv ytterligare skyldigheter än de som föreskrivs i direktivet, såsom en skyldighet att utse en rättslig företrädare på deras eget territorium i stället för någon annanstans i unionen där de erbjuder tjänster.

Harmoniserade bestämmelser om rättsliga företrädare bör inte begränsa de behöriga myndigheternas befogenhet enligt unionslagstiftningen och nationell lagstiftning att rikta framställningar till tjänsteleverantörer som är etablerade på deras territorium. Om nationella myndigheter i sådana situationer väljer att rikta sina förelägganden direkt till tjänsteleverantörens etableringsställe föreligger det inte något ansvar för den rättsliga företrädaren enligt detta direktiv.

Artikel 2 Definitioner

I artikel 2 fastställs de definitioner som är tillämpliga i instrumentet.

Den rättsliga företrädaren kan vara en juridisk eller fysisk person som tjänsteleverantören har utsett att handla på dennes vägnar, för att iakttä beslut från behöriga brottsbekämpande och rättsliga myndigheter för insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden. Tjänsteleverantörer bör kunna välja att utse ett befintligt etableringsställe i en medlemsstat, inbegripet deras säte eller huvudkontor, och även att utse flera rättsliga företrädare.

Direktivet är tillämpligt på följande typer av tjänsteleverantörer: Leverantörer av elektroniska kommunikationstjänster, leverantörer av informationssamhällets tjänster som lagrar uppgifter som en del av den tjänst som tillhandahålls användarna, inbegripet sociala nätverk, elektroniska marknadsplatser och andra värdtjänstleverantörer, och leverantörer av namn- och nummertjänster för internet.

Tillämpningsområdet för detta direktiv omfattar leverantörer av elektroniska kommunikationstjänster, såsom de definieras [i direktivet om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation]. Traditionella telekommunikationstjänster, konsumenter och företag förlitar sig allt oftare på nya internetbaserade tjänster för interpersonell kommunikation, t.ex. VoIP, meddelandetjänster och e-posttjänster, i stället för traditionella kommunikationstjänster. Dessa tjänster, samt sociala nätverk såsom Twitter och Facebook, vilka gör det möjligt för användarna att dela innehåll, omfattas därför av detta förslag.

Många gånger lagras uppgifter inte längre på användarens enhet utan är tillgängliga på en molnbaserad infrastruktur som i princip möjliggör åtkomst från vilken plats som helst. Tjänsteleverantörer behöver inte vara etablerade eller ha servrar i varje jurisdiktion, utan snarare använda centraliserade system för att tillhandahålla sina tjänster. För att beakta denna utveckling omfattar definitionen molntjänster som tillhandahåller ett flertal dataresurser, såsom nätverk, servrar eller annan infrastruktur, lagring, appar och tjänster som möjliggör lagring av uppgifter i olika syften. Instrumentet gäller även för digitala marknadsplatser som gör det möjligt för konsumenter och/eller näringsidkare att slutföra transaktioner via onlineförsäljning eller tjänsteavtal med näringsidkare. Sådana transaktioner görs antingen på den elektroniska marknadsplatsens webbplats eller på en webbplats för en näringsidkare som använder datatjänster som tillhandahålls av den elektroniska marknadsplatsen. Det är därför normalt sett denna marknadsplats som innehar elektronisk bevisning som kan behövas i samband med straffrättsliga förfaranden.

Tjänster för vilka lagring av uppgifter inte utgör en kännetecknande del omfattas inte av förslaget. Även om de flesta tjänster som tillhandahålls av leverantörer numera omfattar någon slags lagring av uppgifter, särskilt om de tillhandahålls online på distans, finns det tjänster för vilka lagring av uppgifter inte utgör en huvudsaklig egenskap och således endast

är av sekundär natur, inbegripet rättsliga tjänster samt arkitekt-, ingenjör- och redovisningstjänster som tillhandahålls på distans online.

Uppgifter som innehas av leverantörer av internetinfrastruktur tjänster, såsom registratorer av och register över domännamn och leverantörer av integritets- och proxytjänster, eller av regionala internetregister över internetprotokolladresser, kan vara relevanta i straffrättsliga förfaranden, eftersom de kan tillhandahålla spår som möjliggör identifiering av en enskild person eller enhet som eventuellt är inblandad i kriminell verksamhet.

För att fastställa vilka tjänsteleverantörer som omfattas av detta direktivs tillämpningsområde bör det finnas en tillräcklig koppling mellan leverantören och unionen. I detta avseende bör en bedömning göras av om tjänsteleverantören gör det möjligt för juridiska eller fysiska personer i unionen att använda dennes tjänster. Enbart det faktum att tjänsten är tillgänglig (vilket också skulle kunna hänföras till att tjänsteleverantörens eller en mellanhands webbplats är tillgänglig, eller en e-postadress och andra kontaktuppgifter) bör emellertid inte vara en tillräcklig förutsättning för att detta direktiv ska bli tillämpligt. Det bör därför krävas en väsentlig anknytning till unionen. En sådan väsentlig anknytning skulle med säkerhet kunna anses föreligga om tjänsteleverantören har ett etableringsställe i unionen. I avsaknad av ett etableringsställe i unionen bör kriteriet väsentlig anknytning till unionen bedömas mot bakgrund av förekomst av ett väsentligt antal användare i en eller flera medlemsstater, eller om verksamheten riktas mot en eller flera medlemsstater. Frågan om verksamheten är riktad mot en eller flera medlemsstater kan avgöras på grundval av alla relevanta omständigheter, inbegripet faktorer såsom användningen av ett språk eller en valuta som allmänt används i denna medlemsstat, eller möjligheten att beställa varor eller tjänster. En verksamhet skulle även kunna anses vara riktad mot en medlemsstat om en app är tillgänglig i den nationella appbutiken, genom tillhandahållande av lokal reklam eller reklam på det språk som används i medlemsstaten, genom användning av information som härrör från personer i medlemsstaten inom ramen för verksamheten eller genom hantering av kundrelationer, exempelvis genom tillhandahållande av kundservice på det språk som vanligtvis används i den medlemsstaten. Det bör även antas finnas en väsentlig anknytning när en tjänsteleverantör riktar sin verksamhet mot en eller flera medlemsstater såsom föreskrivs i artikel 17.1 c i förordning nr 1215/2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område.

Artikel 3 Rättslig företrädare

I artikel 3.1 och 3.2 fastställs den skyldighet som måste åläggas tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster i unionen att utse en rättslig företrädare i unionen. I princip bör det stå tjänsteleverantörer fritt att välja i vilken medlemsstat de utser sin rättsliga företrädare, och i enlighet med artikel 1.2 får medlemsstaterna inte begränsa detta fria val, till exempel genom att ålägga en skyldighet att utse den rättsliga företrädaren på deras territorium. Artikel 3.1–3.3 innehåller emellertid vissa begränsningar av det fria valet för tjänsteleverantörer, i synnerhet att den rättsliga företrädaren bör vara etablerad i en medlemsstat där tjänsteleverantören tillhandahåller tjänster eller är etablerad. Denna begränsning, vilken kräver ett befintligt samband mellan tjänsteleverantören och den medlemsstat där den rättsliga företrädaren ska utses, begränsar möjligheten för tjänsteleverantörer att välja medlemsstat på grundval av överväganden som skulle strida mot syftena med detta direktiv, såsom bötesnivån. I artikel 3.1–3.3 föreskrivs även vilka medlemsstater som ansvarar för att ålägga tjänsteleverantörerna skyldigheten.

Artikel 3.1 gäller för tjänsteleverantörer som är etablerade i unionen. De måste utse minst en rättslig företrädare i unionen, mer specifikt i en medlemsstat där de erbjuder tjänster eller är

etablerade. De medlemsstater där tjänsteleverantörerna är etablerade är ansvariga för att införa denna skyldighet.

Artikel 3.2 gäller för tjänsteleverantörer som inte är etablerade i unionen. I sådana fall bör de utse en rättslig företrädare i en av de medlemsstater där de erbjuder sina tjänster. De medlemsstater där tjänsteleverantörerna erbjuder tjänster är ansvariga för att införa denna skyldighet.

Artikel 3.3 är tillämplig både i situationer som omfattas av artikel 3.1 och 3.2 och inför ytterligare krav för att hantera inneboende problem vad gäller samspelet mellan instrument för den inre marknaden och instrument för rättsligt samarbete som antagits enligt avdelning V i fördraget. En rättslig företrädare som utses i en medlemsstat som inte deltar i det relevanta instrumentet för rättsligt samarbete skulle inte kunna uppfylla sin funktion, eftersom denne inte skulle kunna delges ett föreläggande enligt instrumentet. Av denna anledning krävs enligt artikel 3.3 att tjänsteleverantörer som erbjuder tjänster i medlemsstater som deltar i sådana instrument utser en rättslig företrädare i någon av dem. Detta medför att en tjänsteleverantör som utser en rättslig företrädare i en medlemsstat som deltar i ett instrument för rättsligt samarbete enligt avdelning V i fördraget skulle fullgöra sina skyldigheter både enligt punkterna 1 och 2, beroende på omständigheterna, och enligt punkt 3. En tjänsteleverantör som utser en rättslig företrädare i en medlemsstat som inte deltar i ett instrument för rättsligt samarbete enligt avdelning V skulle fullgöra sina skyldigheter enligt punkt 1 eller 2, men för att också fullgöra sin skyldighet enligt punkt 3 skulle den behöva utse en annan rättslig företrädare i en av de medlemsstater som deltar i ett instrument för rättsligt samarbete enligt avdelning V. Medlemsstater som deltar i ett relevant instrument och där tjänsteleverantören erbjuder tjänster ansvarar för att införa denna skyldighet.

På grund av den variation som föreligger inom straffrätten, där Danmark inte deltar i någon unionslagstiftning enligt avdelning V, och Förenade kungariket och Irland har en rätt att välja att delta, finns det för närvarande olika instrument som är tillämpliga i förhållandena mellan medlemsstaterna vid insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden. Dessa instrument omfattar direktivet om en europeisk utredningsorder och konventionen om ömsesidig rättslig hjälp från 2000. Genom den europeiska framtagningsordern utökas denna mångfacetterade rättsliga ordning ytterligare. Den komplexitet som detta medför leder sannolikt till en ökad risk att de medlemsstater som deltar i förordningen om en europeisk framtagningsorder kan utveckla osamordnade nationella lösningar, vilket i sin tur kan innebära ytterligare fragmentering och rättsosäkerhet för alla berörda parter. Därför bör alla medlemsstater vara skyldiga att säkerställa att tjänsteleverantörer som inte är etablerade i unionen, men som erbjuder tjänster där, utser en rättslig företrädare i unionen, som skulle vara mottagare av direkta förelägganden i gränsöverskridande situationer, och av förelägganden som grundas på rättsligt samarbete mellan rättsliga myndigheter. För att undvika risken för en försvagning av effektiviteten hos de EU-instrument som har antagits enligt avdelning V kapitel 4 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt för insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden, i vilka enbart vissa medlemsstater deltar, bör en rättslig företrädare utses i en av de medlemsstater som deltar i dessa rättsliga instrument.

Det bör stå tjänsteleverantörerna fritt att utse ett av sina etableringsställen i unionen, inbegripet deras säte eller huvudkontor, som sin rättsliga företrädare, med förbehåll för de villkor som fastställs i direktivet.

I artikel 3.6 klargörs att medlemsstaterna har en skyldighet att i nationell lagstiftning säkerställa att en utsedd rättslig företrädare kan hållas ansvarig för bristande efterlevnad, utan att det påverkar tjänsteleverantörens eget ansvar. Tjänsteleverantörer bör inte kunna hävda att de exempelvis inte är ansvariga för deras rättsliga företrädares bristande efterlevnad. De kan

inte heller rentvå sig själva på grund av att det saknas ett internt förfarande eller detta är bristfälligt, eftersom de är skyldiga att tillhandahålla de resurser och befogenheter som krävs för att garantera ett iakttagande av förelägganden och nationella beslut. Den rättsliga företrädaren bör inte heller kunna rentvå sig själv genom att till exempel hävda att han inte har befogenhet att lämna uppgifter.

Artikel 4 Anmälningar och språk

I artikel 4 föreskrivs en skyldighet för medlemsstaterna att säkerställa att tjänsteleverantörer utser en eller flera rättsliga företrädare och tillhandahåller deras kontaktuppgifter.

Anmälan bör även innehålla information om de(t) språk på vilket/vilka framställningar kan riktas till tjänsteleverantören. Det officiella språket i den medlemsstat där den rättsliga företrädaren befinner sig kommer normalt sett att användas. Om det finns flera officiella språk kan tjänsteleverantören välja ett eller flera av dem. Dessutom kommer tjänsteleverantörer att kunna välja ytterligare officiella språk i unionen som behöriga myndigheter i samtliga medlemsstater kan använda vid framställningar. Detta kommer att innebära att tjänsteleverantörer kan välja ett språk som till exempel används vid intern kommunikation med huvudkontoren eller som ofta används vid framställningar, och således ökar samstämmigheten och klarheten såväl för de behöriga myndigheterna som för tjänsteleverantörerna.

Om en tjänsteleverantör utser flera rättsliga företrädare får den även anmäla överväganden för att fastställa till vem av dem en framställan ska riktas. Dessa är inte bindande för medlemsstaternas myndigheter, men bör följas förutom om det föreligger särskilda skäl.

Tjänsteleverantörerna är ansvariga för att denna information offentliggörs, t.ex. på deras webbplats, och för att hålla denna information uppdaterad. Medlemsstaterna bör dessutom göra den relevanta informationen tillgänglig på särskilda webbplatser för att hjälpa de rättsliga myndigheterna att identifiera rätt adressat.

Artikel 5 Sanktioner

För situationer där tjänsteleverantörer som omfattas av detta direktiv inte iakttar de nationella bestämmelser som antagits enligt direktivet bör medlemsstaterna i sin nationella lagstiftning fastställa effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner som kan åläggas tjänsteleverantörer som inte utser en rättslig företrädare såsom föreskrivs i detta direktiv, och inte tillhandahåller de befogenheter, resurser och villkor, såsom infrastruktur, som krävs för att den rättsliga företrädaren allmänt ska kunna följa beslut av nationella myndigheter och lämna den begärda bevisningen.

Påföljder eller böter för bristande efterlevnad av den rättsliga företrädaren av särskilda beslut, såsom ett föreläggande i konkreta förfaranden, regleras emellertid i andra särskilda instrument, såsom förordningen om en europeisk framtagningsorder och en europeisk order om bevarande av elektroniska bevis i straffrättsliga förfaranden eller i nationell rätt.

Artikel 6 Samordningsmekanism

För att säkerställa ett enhetligt tillvägagångssätt föreskrivs i direktivet en samordningsmekanism på grundval av centrala myndigheter som utsetts av medlemsstaterna. Denna samordningsmekanism kommer att göra det möjligt för medlemsstaterna att utbyta information, ge stöd och samarbeta vid tillsynen av efterlevnaden, t.ex. genom att identifiera den lämpligaste medlemsstaten att vidta åtgärder i ett visst fall av bristande efterlevnad.

Artiklarna 7, 8, 9 och 10

Dessa artiklar innehåller ytterligare bestämmelser om medlemsstaternas införlivande, översyn av kommissionen, direktivets ikraftträdande och direktivets adressater. Det föreslagna direktivet kommer att träda i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*. Medlemsstaterna kommer att ha sex månader på sig att införliva det föreslagna direktivet i den nationella lagstiftningen. Kommissionen ska göra en utvärdering av detta direktiv i överensstämmelse med kommissionens riktlinjer för bättre lagstiftning och i enlighet med punkt 22 i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016¹⁵.

¹⁵ Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om bättre lagstiftning av den 13 april 2016, EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om fastställande av harmoniserade bestämmelser för utseende av rättsliga företrädare för insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 53 och 62,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹⁶,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) Nätverksbaserade tjänster kan i princip tillhandahållas från vilken plats som helst och kräver ingen fysisk infrastruktur, eller närvaro av företag eller personal i det land där tjänsterna erbjuds eller på den inre marknaden i sig. Detta innebär att det kan vara svårt att tillämpa och säkra efterlevnaden av skyldigheter som föreskrivs i nationell lagstiftning och unionslagstiftning som är tillämplig på de aktuella tjänsteleverantörerna, särskilt skyldigheten att följa ett förläggande från eller ett beslut av en rättslig myndighet. Detta är särskilt fallet inom straffrätten, där det är svårt för medlemsstaternas myndigheter att delge och säkerställa efterlevnad och verkställighet av sina beslut, i synnerhet när de aktuella tjänsterna inte tillhandahålls från deras territorium.
- (2) Mot denna bakgrund har medlemsstaterna vidtagit en rad olika åtgärder för att kunna tillämpa och genomdriva sin lagstiftning på ett mer effektivt sätt. Detta omfattar åtgärder för att rikta framställningar till tjänsteleverantörer för att inhämta elektronisk bevisning som har betydelse i straffrättsliga förfaranden.
- (3) I detta avseende har vissa medlemsstater antagit, eller överväger att anta, lagstiftning genom vilken ett antal tjänsteleverantörer som erbjuder tjänster inom deras territorium åläggs en obligatorisk skyldighet att utse en rättslig företrädare inom detta territorium. Sådana krav skapar hinder för det fria tillhandahållandet av tjänster på den inre marknaden.
- (4) Det finns en betydande risk att andra medlemsstater, i avsaknad av en enhetlig EU-strategi, kommer att försöka övervinna befintliga brister i samband med insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden genom att införa olika nationella skyldigheter.

¹⁶ EUT C , , s. .

Detta medför i sin tur ytterligare hinder mot det fria tillhandahållandet av tjänster på den inre marknaden.

- (5) Under de nuvarande omständigheterna påverkar den rättsosäkerhet som detta medför både tjänsteleverantörer och nationella myndigheter. Det har införts olika och eventuellt motstridiga skyldigheter för tjänsteleverantörer som är etablerade eller erbjuder tjänster i olika medlemsstater, vilket även gör att de blir föremål för olika sanktionssystem vid överträdelser. Skillnaderna i ramverket för straffrättsliga förfaranden kommer sannolikt att öka ytterligare på grund av den växande betydelsen av kommunikationstjänster och informationssamhällets tjänster i våra dagliga liv och i samhället. Ovanstående utgör inte bara hinder för en väl fungerande inre marknad, utan medför även problem med avseende på upprättandet av unionens område med frihet, säkerhet och rättvisa och att detta område fungerar väl.
- (6) För att undvika denna fragmentering och säkerställa att företag som bedriver verksamhet på den inre marknaden har samma eller liknande skyldigheter har unionen antagit ett antal rättsakter inom närliggande områden, såsom dataskydd¹⁷. För att öka skyddsnivån för de registrerade föreskrivs i den allmänna dataskyddsförordningen¹⁸ att personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden som inte är etablerade i unionen men som erbjuder varor eller tjänster till enskilda i unionen, eller övervakar deras beteende i den mån beteendet äger rum i unionen, ska utse en rättslig företrädare i unionen, såvida inte behandlingen endast är tillfällig, inte omfattar behandling i stor omfattning av särskilda kategorier av personuppgifter eller behandling av personuppgifter om fällande domar i brottmål samt överträdelser och det är osannolikt att den inbegriper en risk för fysiska personers rättigheter och friheter, med beaktande av behandlingens art, sammanhang, omfattning och ändamål eller om den personuppgiftsansvarige är en myndighet eller ett organ.
- (7) Genom att fastställa harmoniserade bestämmelser om rättsliga företrädare för vissa tjänsteleverantörer i unionen vad gäller mottagande, efterlevnad och verkställighet av beslut som fattas av behöriga myndigheter i medlemsstaterna, i syfte att samla in bevisning i straffrättsliga förfaranden, bör de befintliga hindren mot det fria tillhandahållandet av tjänster undanröjas, och ett framtida införande av olika nationella strategier i detta avseende bör förhindras. Lika villkor för tjänsteleverantörer bör fastställas. Dessutom bör en mer effektiv tillsyn av efterlevnaden av strafflagstiftningen inom det gemensamma området med frihet, säkerhet och rättvisa underlättas.
- (8) Den aktuella rättsliga företrädaren bör fungera som adressat för inhemska förelägganden och beslut och för förelägganden och beslut enligt unionsrättsliga instrument som antagits enligt avdelning V kapitel 4 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt för insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden. Detta

¹⁷ Europaparlamentets och rådets [direktiv 95/46/EG](#) av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, 23.11.1995, s. 31), Europaparlamentets och rådets [förordning \(EU\) 2016/679](#) av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1), Europaparlamentets och rådets [direktiv 2002/58/EG](#) av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, 31.7.2002, s. 37).

¹⁸ Europaparlamentets och rådets [förordning \(EU\) 2016/679](#) av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

omfattar både instrument som medger direkt delgivning av förelägganden till tjänsteleverantören i gränsöverskridande situationer, och instrument som grundas på rättsligt samarbete mellan rättsliga myndigheter enligt avdelning V kapitel 4.

- (9) Medlemsstaterna bör säkerställa att skyldigheten att utse en rättslig företrädare är omedelbar, det vill säga att den gäller från den dag för införlivande som föreskrivs i artikel 7 för tjänsteleverantörer som erbjuder tjänster i unionen vid denna tidpunkt, eller, för tjänsteleverantörer som kommer att börja erbjuda tjänster efter dagen för införlivande, från den tidpunkt de börjar erbjuda tjänster i unionen.
- (10) Skyldigheten att utse en rättslig företrädare bör vara tillämplig på tjänsteleverantörer som erbjuder tjänster i unionen, det vill säga i en eller flera medlemsstater. Situationer där en tjänsteleverantör är etablerad i en medlemsstat, och uteslutande erbjuder tjänster i denna medlemsstat, bör inte omfattas av detta direktiv.
- (11) Oberoende av utseendet av en rättslig företrädare bör medlemsstaterna kunna fortsätta att rikta framställningar till tjänsteleverantörer som är etablerade på deras territorium, antingen i rent inhemska situationer, eller efter att ha tagit emot en begäran om bistånd enligt rättsliga instrument om ömsesidigt bistånd och ömsesidigt erkännande i straffrättsliga förfaranden.
- (12) Fastställandet av huruvida en tjänsteleverantör erbjuder tjänster i unionen kräver en bedömning av om tjänsteleverantören gör det möjligt för juridiska eller fysiska personer i unionen att använda dennes tjänster. Enbart det faktum att ett onlinegränssnitt är tillgängligt (exempelvis att tjänsteleverantörens eller en mellanhands webbplats är tillgänglig, eller en e-postadress och andra kontaktpuppgifter) bör emellertid inte vara en tillräcklig förutsättning för att tillämpa detta direktiv.
- (13) En väsentlig anknytning till unionen bör också vara relevant för att fastställa detta direktivs tillämpningsområde. En sådan väsentlig anknytning till unionen bör anses föreligga om tjänsteleverantören har ett etableringsställe i unionen. I avsaknad av ett sådant etableringsställe bör kriteriet väsentlig anknytning bedömas mot bakgrund av förekomsten av ett väsentligt antal användare i en eller flera medlemsstater, eller om verksamheten riktas mot en eller flera medlemsstater. Frågan om verksamheten är riktad mot en eller flera medlemsstater kan avgöras på grundval av alla relevanta omständigheter, inbegripet faktorer såsom användningen av ett språk eller en valuta som allmänt används i denna medlemsstat, eller möjligheten att beställa varor eller tjänster. En verksamhet skulle även kunna anses vara riktad mot en medlemsstat om en applikation (app) är tillgänglig i den nationella appbutiken, genom tillhandahållande av lokal reklam eller reklam på det språk som används i medlemsstaten, eller genom hantering av kundrelationer, exempelvis genom tillhandahållande av kundservice på det språk som vanligtvis används i den medlemsstaten. Det bör även antas finnas en väsentlig anknytning när en tjänsteleverantör riktar sin verksamhet mot en eller flera medlemsstater såsom föreskrivs i artikel 17.1 c i förordning nr 1215/2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område. Emellertid kan ett tillhandahållande av tjänster enbart i syfte att iaktta det förbud mot diskriminering som fastställs i förordning (EU) 2018/302¹⁹ inte i sig anses innebära att verksamhet riktas mot ett visst territorium i unionen. Samma

¹⁹ Europaparlamentets och rådets [förordning \(EU\) 2018/302](#) av den 28 februari 2018 om åtgärder mot omotiverad geoblockering och andra former av diskriminering på grund av kunders nationalitet, boplatssort eller etableringsort på den inre marknaden och om ändring av förordningarna (EG) nr 2006/2004 och (EU) 2017/2394 samt direktiv 2009/22/EG (EUT L 601, 2.3.2018, s. 1).

överväganden bör gälla för att avgöra huruvida en tjänsteleverantör erbjuder tjänster i en medlemsstat.

- (14) Tjänsteleverantörer som är skyldiga att utse en rättslig företrädare bör i detta syfte kunna välja ett befintligt etableringsställe i en medlemsstat, oberoende av om det är en juridisk person eller en filial, agentur, ett kontor eller deras säte eller huvudkontor, och även ha mer än en rättslig företrädare. En koncern bör dock inte tvingas att utse flera företrädare, en för varje företag som är del av koncernen. Olika instrument som antagits enligt avdelning V kapitel 4 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är tillämpliga på förhållanden mellan medlemsstater när det gäller insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden. Till följd av variationerna inom det gemensamma straffrättsliga området finns det ett behov av att säkerställa att direktivet inte underlättar uppkomst av ytterligare skillnader eller hinder mot tillhandahållandet av tjänster på den inre marknaden, genom att tillåta att tjänsteleverantörer som erbjuder tjänster på deras territorium utser rättsliga företrädare i medlemsstater som inte deltar i relevanta rättsliga instrument, vilket inte skulle vara tillräckligt för att hantera problemet. Därför bör minst en företrädare utses i en medlemsstat som deltar i relevanta unionsrättsliga instrument för att undvika att det utseende av företrädare som föreskrivs i detta direktiv blir mindre effektivt, och att använda de synergier som det innebär att ha en rättslig företrädare för mottagande, efterlevnad och verkställighet av beslut och förelägganden som utfärdas i samband med insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden, också enligt [förordningen] eller konventionen om rättsligt samarbete från 2000. Dessutom innebär utseende av en rättslig företrädare, som även skulle kunna användas för att säkerställa efterlevnad av nationella rättsliga skyldigheter, nyttjande av de synergier som uppkommer genom att ha en tydlig kontaktpunkt med tjänsteleverantörerna i syfte att samla in bevisning i straffrättsliga förfaranden.
- (15) Det bör stå tjänsteleverantörer fritt att välja i vilken medlemsstat de utser sin rättsliga företrädare, och medlemsstaterna får inte begränsa detta fria val, t.ex. genom att ålägga en skyldighet att utse den rättsliga företrädaren på deras territorium. Direktivet innehåller emellertid vissa begränsningar av det fria valet för tjänsteleverantörer, i synnerhet att den rättsliga företrädaren bör vara etablerad i en medlemsstat där tjänsteleverantören tillhandahåller tjänster eller är etablerad, samt skyldigheten att utse en rättslig företrädare i en av de medlemsstater som deltar i instrument för rättsligt samarbete som har antagits enligt avdelning V i fördraget.
- (16) De tjänsteleverantörer som i första hand är aktuella när det gäller insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden är leverantörer av elektroniska kommunikationstjänster och särskilda leverantörer av informationssamhällets tjänster som underlättar samverkan mellan användare. Således bör båda dessa grupper omfattas av direktivet. Leverantörer av elektroniska kommunikationstjänster definieras i förslaget till direktiv om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation. Detta omfattar interpersonell kommunikation såsom VoIP, meddelandetjänster och e-posttjänster. De kategorier av informationssamhällets tjänster som omfattas är där lagring av uppgifter är en kännetecknande del av den tjänst som tillhandahålls användaren, och avser särskilt sociala nätverk i den utsträckning de inte klassificeras som elektroniska kommunikationstjänster, elektroniska marknadsplatser som underlättar transaktioner mellan sina användare (såsom konsumenter eller företag) och andra värdtjänster, inbegripet när tjänsten tillhandahålls via datormoln. Informationssamhällets tjänster för vilka lagring av uppgifter inte är en kännetecknande del, och således endast har underordnad betydelse,

såsom rättsliga tjänster samt arkitekt-, ingenjör- och redovisningstjänster som tillhandahålls på distans online, bör undantas från tillämpningsområdet för detta direktiv, även om de kan omfattas av definitionen av informationssamhällets tjänster enligt direktiv (EU) 2015/1535.

- (17) Leverantörer av infrastrukturtjänster med anknytning till tilldelning av namn och nummer, såsom registratorer av och register över domännamn och leverantörer av integritets- och proxytjänster, eller regionala internetregister över internetprotokolladresser, är särskilt betydelsefulla när det gäller att identifiera aktörer bakom webbplatser som används för att orsaka skador eller övertagna webbplatser. De innehåller uppgifter som är särskilt betydelsefulla för brottsutredningar, eftersom de kan göra det möjligt att identifiera en enskild person eller ett företag som ligger bakom en webbplats som används för brottslig verksamhet, eller ett offer för brottslig verksamhet när det gäller en övertagen webbplats som har kapats av brottslingar.
- (18) En rättslig företrädare bör kunna följa beslut och förelägganden som riktas till dem av medlemsstaternas myndigheter för tjänsteleverantörens räkning, vilken bör vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa detta, inbegripet tillräckliga resurser och befogenheter. Avsaknad av sådana åtgärder eller brister i dem bör inte rättfärdiga underlåtenhet att följa beslut eller förelägganden som omfattas av tillämpningsområdet för detta direktiv, varken för tjänsteleverantören eller dennes rättsliga företrädare.
- (19) Tjänsteleverantörer bör anmäla den rättsliga företrädarens identitet och kontaktuppgifter till den medlemsstat där företrädaren har sin hemvist eller är etablerad, samt därmed sammanhängande förändringar och uppdateringar av information. Anmälan bör även innehålla information om på vilka språk en framställan kan riktas till den rättsliga företrädaren, vilka bör omfatta minst ett av de officiella språken i den medlemsstat där den rättsliga företrädaren har sin hemvist eller är etablerad, men får omfatta andra officiella språk i unionen, såsom språket som används på huvudkontoret. Om tjänsteleverantören utser mer än en rättslig företrädare får den även anmäla överväganden för att fastställa till vem av dem en framställan bör riktas. Dessa överväganden är inte bindande för medlemsstaternas myndigheter, men bör följas förutom om det föreligger särskilda skäl. Tjänsteleverantören bör offentliggöra all denna information, vilken är särskilt relevant för medlemsstaternas myndigheter, exempelvis på dennes webbplats, på ett sätt som är jämförbart med de krav för tillgängliggörande av allmän information i enlighet med artikel 5 i direktiv 2000/31/EG om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden²⁰ (Direktiv om elektronisk handel). För de tjänsteleverantörer som omfattas av direktivet om elektronisk handel kompletterar artikel 3.3 dessa krav, men ersätter dem inte. Vidare bör medlemsstaterna även offentliggöra relevant information för deras land på e-juridikportalen för att underlätta samordningen mellan medlemsstaterna och användningen av den rättsliga företrädaren av myndigheter från andra medlemsstater.
- (20) Underlåtenhet att uppfylla skyldigheten att utse en rättslig företrädare och anmäla och offentliggöra relaterad information bör vara föremål för effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner. Under inga omständigheter bör det i sanktionerna fastställas ett förbud, permanent eller tillfälligt, mot att tillhandahålla tjänster. Medlemsstaterna

²⁰

Europaparlamentets och rådets [direktiv 2000/31/EG](#) av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden (EGT L 178, 17.7.2000, s. 1).

bör samordna sina åtgärder för tillsyn av efterlevnaden när en tjänsteleverantör erbjuder tjänster i flera medlemsstater. För att säkerställa ett enhetligt och proportionerligt tillvägagångssätt tillhandahålls en samordningsmekanism. Kommissionen skulle vid behov kunna underlätta sådan samordning, men behöver hållas underrättad om överträdelser. Detta direktiv är inte tillämpligt på avtalsarrangemang för överföring eller ändring av ekonomiska konsekvenser mellan tjänsteleverantörer och rättsliga företrädare av sanktioner som de ålagts.

- (21) Detta direktiv påverkar inte myndigheters utredande befogenheter i civila eller administrativa förfaranden, inbegripet där sådana förfaranden kan medföra sanktioner.
- (22) För att säkerställa en enhetlig tillämpning av direktivet bör ytterligare mekanismer för samordning mellan medlemsstaterna inrättas. I detta syfte bör medlemsstaterna utse en central myndighet som kan ge information och stöd till centrala myndigheter i andra medlemsstater i samband med tillämpningen av direktivet, särskilt om verkställighetsåtgärder enligt direktivet övervägs. Denna samordningsmekanism bör säkerställa att relevanta medlemsstater informeras om en medlemsstats avsikt att vidta en verkställighetsåtgärd. Medlemsstaterna bör dessutom säkerställa att centrala myndigheter kan bistå varandra under dessa omständigheter, och i relevanta fall samarbeta med varandra. Samarbete mellan centrala myndigheter i samband med verkställighetsåtgärder kan innefatta samordning av en verkställighetsåtgärd mellan behöriga myndigheter i olika medlemsstater. Vid samordning av verkställighetsåtgärder bör centrala myndigheter vid behov även involvera kommissionen. Förekomsten av en samordningsmekanism påverkar inte en individuell medlemsstats rätt att besluta om sanktioner mot tjänsteleverantörer som underlåter att uppfylla sina skyldigheter enligt direktivet. Utseendet av en central myndighet och offentliggörandet av information om denna kommer att underlätta tjänsteleverantörernas anmälan av sitt utseende av en rättslig företrädare och av dennes kontaktuppgifter till den medlemsstat där den rättsliga företrädaren har sin hemvist eller är etablerad.
- (23) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att undanröja hinder för det fria tillhandahållandet av tjänster inom ramen för insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av dessa tjänsters gränslösa natur, bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (24) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 28.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001²¹ och avgav ett yttrande den ...²²,
- (25) Kommissionen bör göra en utvärdering av detta direktiv som bör grundas på de fem kriterierna effektivitet, ändamålsenlighet, relevans, samstämmighet och EU-mervärde och bör utgöra grunden för konsekvensbedömningar av möjliga framtida åtgärder. Denna utvärdering bör ha slutförts fem år efter ikraftträdandet, för att möjliggöra

²¹ Europaparlamentets och rådets [förordning \(EG\) nr 45/2001](#) av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter (EGT L 8, 12.1.2001, s. 1).

²² EUT C , , s. .

insamling av tillräckliga uppgifter om dess praktiska genomförande. Information bör samlas in regelbundet för att utgöra underlag för utvärderingen av detta direktiv.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. I detta direktiv fastställs bestämmelser om rättsliga företrädare i unionen för vissa tjänsteleverantörer för mottagande, efterlevnad och verkställighet av beslut och förelägganden som utfärdas av behöriga myndigheter i medlemsstaterna för insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden.
2. Medlemsstaterna får inte ålägga tjänsteleverantörer som omfattas av detta direktiv ytterligare skyldigheter än de som föreskrivs i detta direktiv för de syften som anges i punkt 1.
3. Detta direktiv påverkar inte de nationella myndigheternas befogenheter enligt unionslagstiftningen och nationell lagstiftning att rikta framställningar till tjänsteleverantörer som är etablerade på deras territorium för de syften som avses i punkt 1.
4. Detta direktiv är tillämpligt på de tjänsteleverantörer som definieras i artikel 2.2 och som erbjuder sina tjänster i unionen. Det gäller inte för tjänsteleverantörer som är etablerade i en enda medlemsstat och uteslutande erbjuder tjänster i denna medlemsstat.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv avses med

- (1) *rättslig företrädare*: varje juridisk eller fysisk person som skriftligen är utsedd av en tjänsteleverantör enligt artiklarna 1.1, 3.1, 3.2 och 3.3.
- (2) *tjänsteleverantör*: varje fysisk eller juridisk person som tillhandahåller en eller flera av följande kategorier av tjänster:
 - (a) Elektroniska kommunikationstjänster såsom de definieras i artikel 2.4 i [direktivet om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation].
 - (b) Informationssamhällets tjänster såsom de definieras i artikel 1.1 b i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535²³ för vilka lagring av uppgifter är en kännetecknande del av den tjänst som tillhandahålls användaren, inbegripet sociala nätverk, elektroniska marknadsplatser som underlättar transaktioner mellan användarna, och andra leverantörer av värdtjänster.

²³

Europaparlamentets och rådets [direktiv \(EU\) 2015/1535](#) av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EUT L 241, 17.9.2015, s. 1).

- (c) Tjänster för tilldelning av domännamn och IP-nummer, såsom leverantörer av IP-adresser, registratorer av och register över domännamn och därmed sammanhängande integritets- och proxytjänster.
- (3) *erbjudande av tjänster i en medlemsstat:*
 - (a) möjliggörande för juridiska eller fysiska personer i en medlemsstat att använda de tjänster som avses i punkt 2, och
 - (b) föreliggande av en väsentlig anknytning till den medlemsstat som avses i led a.
- (4) *etablering:* antingen ett faktiskt bedrivande av en ekonomisk verksamhet under obestämd tid genom en stabil infrastruktur varifrån verksamheten att tillhandahålla tjänster bedrivs, eller en stabil infrastruktur varifrån verksamheten förvaltas.
- (5) *koncern:* en grupp av företag såsom den definieras i artikel 3.15 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849²⁴.

Artikel 3 *Rättslig företrädare*

1. Medlemsstater där en tjänsteleverantör som erbjuder tjänster i unionen är etablerad ska säkerställa att denne utser minst en rättslig företrädare i unionen för mottagande, efterlevnad och verkställighet av beslut och förelägganden som utfärdas av behöriga myndigheter i medlemsstaterna för insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden. Den rättsliga företrädaren ska ha sin hemvist eller vara etablerad i en av de medlemsstater där tjänsteleverantören är etablerad eller erbjuder tjänster.
2. Om en tjänsteleverantör inte är etablerad i unionen ska medlemsstaterna säkerställa att en sådan tjänsteleverantör som erbjuder tjänster på deras territorium utser minst en rättslig företrädare i unionen för mottagande, efterlevnad och verkställighet av beslut och förelägganden som utfärdas av behöriga myndigheter i medlemsstaterna för insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden. Den rättsliga företrädaren ska ha sin hemvist eller vara etablerad i en av de medlemsstater där tjänsteleverantören erbjuder tjänster.
3. Vad gäller mottagande, efterlevnad och verkställighet av beslut och förelägganden för insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden som utfärdas av behöriga myndigheter i medlemsstaterna inom ramen för unionsrättsliga instrument som antagits enligt avdelning V kapitel 4 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, ska de medlemsstater som deltar i dessa rättsliga instrument säkerställa att tjänsteleverantörer som erbjuder tjänster på deras territorium utser åtminstone en företrädare i en av dem. Den rättsliga företrädaren ska ha sin hemvist eller vara etablerad i en av de medlemsstater där tjänsteleverantören erbjuder tjänster.
4. Det ska stå tjänsteleverantörerna fritt att utse ytterligare rättsliga företrädare med hemvist eller som är etablerade i andra medlemsstater, inbegripet de där tjänsteleverantörerna erbjuder sina tjänster. Det är tillåtet för tjänsteleverantörer som är del av en koncern att utse en gemensam rättslig företrädare.

²⁴ Europaparlamentets och rådets [direktiv \(EU\) 2015/849](#) av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG (EUT L 141, 5.6.2015, s. 73).

5. Medlemsstaterna ska säkerställa att beslut och förelägganden från deras behöriga myndigheter för insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden riktas till den rättsliga företrädare som tjänsteleverantören har utsett för detta syfte. Mottagande, efterlevnad och verkställighet av dessa beslut och förelägganden ska anförtros företrädaren för den aktuella tjänsteleverantörens räkning.
6. I detta syfte ska medlemsstaterna säkerställa att den rättsliga företrädare som har sin hemvist eller är etablerad på deras territorium samarbetar med de behöriga myndigheterna vid mottagning av dessa beslut och förelägganden, i enlighet med den tillämpliga rättsliga ramen.
7. Medlemsstaterna ska säkerställa att tjänsteleverantörer som är etablerade eller erbjuder tjänster på deras territorium ger sina rättsliga företrädare de befogenheter och resurser som krävs för att följa dessa beslut och förelägganden.
8. Medlemsstaterna ska säkerställa att den utsedda rättsliga företrädaren kan hållas ansvarig för bristande efterlevnad av skyldigheter som härrör från den tillämpliga rättsliga ramen vid mottagande av beslut och förelägganden, utan att det påverkar det ansvar och de rättsliga åtgärder som kan vidtas mot tjänsteleverantören. I synnerhet kan avsaknad av lämpliga interna förfaranden mellan tjänsteleverantören och de rättsliga företrädarna inte användas för att rättfärdiga underlåtenhet att iaktta dessa skyldigheter.
9. Medlemsstaterna ska säkerställa att skyldigheten att utse en rättslig företrädare gäller från den dag för införlivande som föreskrivs i artikel 7 för tjänsteleverantörer som erbjuder tjänster i unionen vid denna tidpunkt, eller, för tjänsteleverantörer som kommer att börja erbjuda tjänster efter dagen för införlivande av direktivet, från den tidpunkt de börjar erbjuda tjänster i unionen.

Artikel 4

Anmälningar och språk

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att varje tjänsteleverantör som är etablerad eller erbjuder tjänster på deras territorium, vid utseende av sin rättsliga företrädare i enlighet med artikel 3.1–3.3, skriftligen anmäler utseendet av den rättsliga företrädaren och dennes kontaktuppgifter samt eventuella ändringar av dessa till den centrala myndigheten i den medlemsstat där den rättsliga företrädaren har sin hemvist eller är etablerad.
2. I anmälan ska anges på vilket eller vilka av unionens officiella språk, såsom avses i förordning 1/58, framställningar kan riktas till den rättsliga företrädaren. Detta ska åtminstone omfatta ett av de officiella språken i den medlemsstat där den rättsliga företrädaren har sin hemvist eller är etablerad.
3. Om en tjänsteleverantör utser flera företrädare ska anmälan innehålla uppgifter om på vilket eller vilka av unionens eller medlemsstaternas officiella språk som var och en av dem kan kontaktas, eller andra överväganden för att fastställa till vilken rättslig företrädare en framställan ska göras. Medlemsstaternas myndigheter får avvika från dessa överväganden om det finns särskilda skäl.
4. Medlemsstaterna ska säkerställa att tjänsteleverantören offentliggör den information som anmäls till dem i enlighet med denna artikel. Medlemsstaterna ska offentliggöra informationen på en särskild sida på e-juridikportalen.

Artikel 5

Sanktioner

1. Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av nationella bestämmelser som antagits enligt detta direktiv och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.
2. Medlemsstaterna ska senast den dag som fastställs i artikel 7 anmäla dessa regler och åtgärder till kommissionen samt utan dröjsmål eventuella ändringar som berör dem. Medlemsstaterna ska även årligen informera kommissionen om tjänsteleverantörer som inte uppfyller kraven och relevanta verkställighetsåtgärder som vidtagits mot dem.

Artikel 6

Samordningsmekanism

1. Medlemsstaterna ska utse en central myndighet eller, om det föreskrivs i deras rättssystem, mer än en central myndighet, för att säkerställa tillämpningen av detta direktiv på ett enhetligt och proportionellt sätt.
2. Medlemsstaterna ska informera kommissionen om den eller de centrala myndigheter som utses, såsom anges i punkt 1. Kommissionen ska vidarebefordra en förteckning över utsedda centrala myndigheter till medlemsstaterna. Kommissionen kommer även att offentliggöra en förteckning över utsedda centrala myndigheter för att underlätta tjänsteleverantörernas anmälningar till de medlemsstater där deras rättsliga företrädare har sin hemvist eller är etablerade.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att de centrala myndigheterna förser varandra med relevant information och ömsesidigt bistånd som är relevant för tillämpningen av detta direktiv på ett enhetligt och proportionerligt sätt. Tillhandahållandet av information och ömsesidigt bistånd ska särskilt omfatta verkställighetsåtgärder.
4. Medlemsstaterna ska säkerställa att de centrala myndigheterna samarbetar med varandra och, i förekommande fall, med kommissionen för att säkerställa att detta direktiv tillämpas på ett enhetligt och proportionerligt sätt. Samarbetet ska särskilt omfatta verkställighetsåtgärder.

Artikel 7

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast sex månader efter direktivets ikraftträdande sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast underrätta kommissionen om detta.
2. När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.
3. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 8
Utvärdering

Senast [fem år efter den dag då detta direktiv börjar tillämpas] ska kommissionen göra en utvärdering av direktivet och lägga fram en rapport till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av detta direktiv, vilken ska omfatta en bedömning av behovet av att utöka dess tillämpningsområde. Rapporten ska vid behov åtföljas av förslag till ändring av detta direktiv. Utvärderingen ska genomföras enligt kommissionens riktlinjer om bättre lagstiftning. Medlemsstaterna ska förse kommissionen med de uppgifter som är nödvändiga för att utarbeta denna rapport.

Artikel 9
Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 10
Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdat i Strasbourg den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande